

1. ΕΙΡΩΝΕΙΑ ΣΤΟ ΝΑΤΟ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/07/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/07/2024

Σελίδα: 6

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Ειρωνεία στο ΝΑΤΟ

Ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης θα βρεθεί σήμερα στην Ουάσινγκτον για τη σύνοδο κορυφής εορτασμού της 75ης επετείου από την ίδρυση της Ατλαντικής Συμμαχίας (ΝΑΤΟ, 1949). Η Ελλάδα είναι μία από τις ελάχιστες χώρες-μέλη της Συμμαχίας που δαπανούν πολύ πάνω από το όριο του 2% του ΑΕΠ σε αμυντικές δαπάνες και αυτό της προσδίδει εξαιρετική πλεονεκτική θέση εντός των κόλπων της Συμμαχίας. Μπορεί επομένως να μιλάει με αξιοπιστία σε συνάρτηση και με τον ευρύτερο σταθεροποιητικό της ρόλο που θέλει να έχει στην περιοχή και επέκεινα. Η πλεονεκτική όμως πτυχή του ελληνικού ρόλου επισκιάζεται από την... ειρωνεία.

Η Ελλάδα είναι σήμερα το κράτος-μέλος της Συμμαχίας που οι σχέσεις της με όλες τις χερσαίες όμορες χώρες-συμμάχους της εντός ΝΑΤΟ, Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Τουρκία βρίσκονται σε πραγματική ή δυνητική ένταση ή σε εύθραυστη περίοδο νηνεμίας με ορατές ή αόρατες πηγές συγκρουσιακής δυναμικής. Καμιά άλλη χώρα-μέλος του ΝΑΤΟ δεν βρίσκεται σε παρεμφερή θέση. Η Ουγγαρία είναι βέβαια η άτακτη περίπτωση αλλά για εντελώς διαφορετικούς λόγους. Και η Τουρκία έχει γίνει αποδεκτή ως sui generis χώρα-μέλος με σοβαρές αποκλίσεις από τις στρατηγικές επιλογές του ΝΑΤΟ πάνω στα σημαντικά γεωπολιτικά ζητήματα (πόλεμος Ουκρανίας, σχέσεις με Ρωσία, πόλεμος σε Γάζα, σχέσεις με Ισραήλ, ΗΠΑ, Κίνα κ.λπ.) και με πολλαπλές συγκρούσεις (Συρία, Ιράκ κ.ά.), περιλαμβανομένης και αυτής με την Ελλάδα.

Το ερώτημα που επομένως ανακύπτει είναι γιατί η Ελλάδα, η πλέον πολιτικά και οικονομικά αναπτυγμένη χώρα της περιοχής, βρίσκεται στο ίδιο νατοϊκό τραπέζι με τις όμορες χώρες-συμμάχους της αλλά με ανοιχτές πληγές και σε ψυχολογική τουλάχιστον απόσταση; Η απάντηση είναι σύνθετη. Κουλτούρα, ιστορικά τραύματα υποβάθρου, «βαλκανικές αγκυλώσεις», επιβίωση εθνικιστικών τάσεων 19ου αιώνα και κυρίως μειονοτικά ζητήματα διακρίσεων κ.λπ. συγκροτούν μια δύσκολη εξίσωση που για ορισμένους επιλύεται μόνο με τη συγκρουσιακή προσέγγιση. Ο ρόλος της Ελλάδας όμως (οφείλει να) είναι διαφορετικός. Κι αν ακόμη υποθέσουμε ότι μας περιβάλλουν χώρες που ρέπουν προς τον επεκτατισμό, επιθετικότητα, αλτρωτισμό, σύγκρουση, που λειτουργούν ως εμπρηστές, η Ελλάδα οφείλει με την πολιτική της να λειτουργεί προληπτικά, πυροσβεστικά. Έχει τη γνώση, τα μέσα, τις προϋποθέσεις και οφείλει να έχει και τη διορατικότητα.

Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν λειτουργήσε προληπτικά. Η περίπτωση Μπελέρη είναι χαρακτηριστικό δείγμα. Με έναν άλλο πιο διορατικό προληπτικό χειρισμό θα μπορούσε να ακυρώσει τις παραβιάσεις των κανόνων του κράτους δικαίου και ατομικών μειονοτικών δικαιωμάτων από την κυβέρνηση Ράμα χωρίς να οδηγηθούν παρά ταύτα οι ελληνοαλβανικές σχέσεις σε ρήξη. Η Β. Μακεδονία με την επεικώς επιπόλαιη πολιτική της σημερινής εθνικιστικής ηγεσίας της φέρει την ευθύνη για την ένταση μη εφαρμόζοντας πλήρως τη Συμφωνία των Πρεσπών (αν και εδώ καταγράφονται επίσης ελληνικές παραλείψεις).

Αλλά καθώς όλοι οι γέγετες των όμορων χωρών θα βρεθούν σήμερα στην ίδια αίθουσα, η ευκαιρία για ένα βήμα εκτόνωσης των εντάσεων δεν θα πρέπει να χαθεί. Η ελληνική ειρωνεία εντός ΝΑΤΟ δεν πρέπει να συνεχισθεί. Και για τον τερματισμό της έχει βέβαια ρόλο και ευθύνη και το ίδιο το ΝΑΤΟ...

Ο Π.Κ. Ιωακεμίδης είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην ηρεσβευτής - συμβούλος του ΥΠΕΞ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ

Ο Νίκος Φιλιππίδης απουσιάζει με άδεια

Η Ελλάδα είναι σήμερα το κράτος-μέλος της Συμμαχίας που οι σχέσεις της με όλες τις χερσαίες όμορες χώρες-συμμάχους της εντός ΝΑΤΟ, Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Τουρκία βρίσκονται σε πραγματική ή δυνητική ένταση ή σε εύθραυστη περίοδο νηνεμίας με ορατές ή αόρατες πηγές συγκρουσιακής δυναμικής